

ŘÁD DUCHOVENSKÉ SLUŽBY

*Církve československé
husitské*

*přijatý církevním zastupitelstvem konaným ve dnech 8. a 9. 10. 2004 v Praze a
vyhlášený v Úředních zprávách č. 2/2004 ze dne 31. 10. 2004.*

*Schválen ve znění novelizace na 4. zasedání VIII. sněmu CCŠH 25. června 2005 v Praze a
vyhlášen v Úředních zprávách č. 4/2005 ze dne 25. 6. 2005.*

*Novelizován církevním zastupitelstvem konaným dne 6. 12. 2008 v Brně a
vyhlášen v Úředních zprávách č. 5/2008 ze dne 10. 12. 2008. Novelizován
církevním zastupitelstvem konaným dne 8. 6. 2010 v Praze a vyhlášen v
Úředních zprávách č. 2/2010 ze dne 8. 6. 2010.*

*Novelizován církevním zastupitelstvem konaným dne 23. 11. 2013 v
Praze a vyhlášen v Úředních zprávách č. 4/2013 ze dne 27. 11. 2013.*

*Novelizován církevním zastupitelstvem konaným dne 17. 6. 2023 a
vyhlášen v Úředních zprávách č. 2/2023 ze dne 21. 6. 2023. Novelizován
církevním zastupitelstvem konaným dne 16. 11. 2024 a vyhlášen v Úředních
zprávách č. 5/2024 ze dne 18. 11. 2024 jako prováděcí církevní předpis k
Ústavě Církve československé husitské.*

Preamble

Mk 3,13–19, 1 Tm 1,12, 1K 12,4–7

Pravým knězem Božího lidu je obětovaný, vzkříšený a oslavený Ježíš Kristus. Svolává nás a vždy znovu sjednocuje v jedinou, svatou a obecnou církev tak, jak ji založil, když si vyvolil, vyučil a jedinečným posláním pověřil kruh apoštolů. Z jeho milosti je i společenství církve jako společenství svatého kněžstva vyvoleno k obětnému obecenství v jediné, pravé a provždy dostačující oběti Kristově.

Podíl na tomto svěřeném obecném kněžství Kristovy církve je dán každému, kdo byl svátostí křtu vtělen do obecenství Boží církve, ve svátosti večeře Páně se vždy znovu sjednocuje se svým Spasitelem a je upevňován ve víře slyšením slova Božího a přijímáním dalších svátostí. Církev plní své kněžské poslání zvěstovat spásu všem lidem tak, že společně novým životem z Krista slouží světu, aby v něm rostly víra, naděje, láska a pokoj.

V tomto společném kněžském díle vykonává církev určité odpovědné kněžské služby, jimiž je celé společenství církve udržováno, upevňováno, k službě světu posilováno a obnovováno. Jsou to služba slovem Božím, služba svátostná a služba pastýřská. Tyto služby církev přenáší na připravené, způsobilé a osvědčené bratry a sestry, a to svátostí svěcení kněžstva (ot. 342 – 347 Základů víry Církve československé husitské).

Smyslem tohoto řádu je základní uspořádání a propojení těchto služeb v Církvi československé husitské i jejich nasměrování vzhledem k poslání, které nám v tomto čase a světě Pán církve dává.

ČÁST I. Duchovenská služba v Církvi československé husitské

§ 1

Vymezení duchovenské služby v Církvi československé husitské

(1) Duchovenskou službu v Církvi československé husitské (dále též jen „CČSH“ nebo „církev“) vykonávají církvi ustanovení duchovní s kněžským svěcením, dále v omezeném rozsahu duchovní s jáhenským svěcením; na duchovenské službě se podílejí kazatelé, pastorační asistenti a katecheti (dále jen „kazatelé“).

(2) Každý, kdo vykonává duchovenskou službu nebo se na této službě podílí, je povinen zachovávat Ústavu CČSH, řády CČSH a respektovat působnost a odpovědnost příslušných duchovních správců (obce, diecéze, církve).

§ 2

Služba faráře

(1) Farář je duchovní – člen CČSH, s kněžským svěcením, přijatý do služebního poměru v CČSH působící v příslušném státě, kterému je svěřena do správy konkrétní náboženská obec, v níž má vykonávat službu kněžskou, učitelskou a pastýřskou. K této službě je vyslán církvi po zdárně dokončeném úplném teologickém studiu (zakončeném minimálně státní magisterskou zkouškou studijního programu husitská teologie na Univerzitě Karlově Husitské teologické fakultě, dále jen UK HTF), po předchozím jáhenském svěcení nebo po absolvování církevní praxe kazatele či pastoračního asistenta po dobu alespoň jednoho roku, zkouškou před církevní zkušební komisí, udělením svátosti svěcení kněžstva a církevním pověřením.

(2) Církev je povinna se přesvědčit před udělením svátosti svěcení kněžstva o skutečné odborné a mravní způsobilosti každého kandidáta. Výjimku ze vzdělání uděluje ústřední rada na doporučení biskupa a příslušné diecézní rady:

a) Absolventům magisterského studia jiných vysokých škol, kteří v rámci svého studia absolvovali kompendium teologických předmětů ze systematické, biblické a praktické teologie CČSH a z dějin CČSH, zdárně složili církevní zkoušky a absolvovali po svém ustanovení diecézní nebo ústřední radou nejméně 2 roky církevní praxe jáhna, kazatele nebo pastoračního asistenta.

b) Absolventům magisterského studia jiných vysokých škol, kteří v rámci svého studia absolvovali kompendium teologických předmětů ze systematické, biblické a praktické teologie a církevních dějin, kteří zdárně složili rozdílové církevní zkoušky ze systematické, biblické a praktické teologie CČSH a z dějin CČSH a absolvovali po svém ustanovení diecézní nebo ústřední radou nejméně 2 roky církevní praxe jáhna, kazatele nebo pastoračního asistenta.

c) Absolventům magisterského studia jiných studijních programů na UK HTF než husitská teologie, absolventům magisterského studia humanitních nebo sociálně vědních studijních programů jiných vysokých škol, kteří zdárně absolvovali studia základů teologie na HITS (min. 2leté studium), případně na diecézních kazatelských kurzech (min. 2leté studium), zdárně složili rozdílové církevní zkoušky ze systematické, praktické a biblické teologie CČSH a dějin CČSH a absolvovali po svém ustanovení diecézní nebo ústřední radou nejméně 2 roky církevní praxe jáhna, kazatele nebo pastoračního asistenta.

d) Duchovním starším 50 let, kteří se účastnili dalšího vzdělávání v církvi (viz § 13 odst. 3, písm. b/ tohoto řádu), zdárně složili rozdílové církevní zkoušky ze systematické, praktické a biblické teologie CČSH a dějin CČSH a absolvovali po svém ustanovení diecézní nebo ústřední radou nejméně 7 let církevní praxe jáhna, kazatele nebo pastoračního asistenta.

(3) Farář plní ze své duchovenské funkce zejména tyto povinnosti a práva:

a) každou neděli a o církevních svátcích sloužit nejméně jedny bohoslužby (podle Bohoslužebného řádu CČSH) s kázáním zpravidla podle kazatelského cyklu; organizovat a službou zabezpečovat další bohoslužebná střediska v rámci dané náboženské obce;

b) vést pobožnosti, zejména adventní, postní, májové, večerní (nešpory) a k různým zvláštním příležitostem;

c) podle řádů církve sloužit svátostmi křtu, večeře Páně, pokání, manželství, útěchy nemocných a podílet se na svátostech biřmování a svěcení kněžstva;

d) konat obřady mimosvátostné, např. manželské jubileum, slib členů rady starších, církevní pohřeb, ukládání urny;

e) konat biblické hodiny, vést shromáždění duchovní péče o děti, biřmovance a mládež, popřípadě konat jiné formy individuální a skupinové duchovní péče;

f) iniciativně vyučovat náboženství ve školách, resp. ve zvláštních zařízeních pro péči o děti a mládež;

g) pečovat o křesťanskou kázeň, konat a organizovat pastorační službu (návštěvy, dopisy, rozhovory), navštěvovat nemocné doma i ve zvláštních zařízeních;

h) podílet se vhodným způsobem na diakonické a sociální službě;

i) zachovávat zpovědní tajemství;

- j) v případě, že v náboženské obci nejsou pro výkon některé z funkcí uvedených v písmenech a) až h) podmínky, je povinen duchovní tuto skutečnost oznámit ve své každoroční zprávě výročnímu shromáždění náboženské obce a písemnou formou své diecézní radě, která jej může pověřit jinými povinnostmi ve prospěch církve;
- k) používat bohoslužebný oděv (§ 16 odst. 2 tohoto řádu);
- l) má právo na duchovní a modlitební podporu církve, pastorační péči biskupů pro sebe a svou rodinu;
- m) ze strany kolegů a zejména vyšších orgánů církve má právo na podporu své autority při vedení členů církve ke křesťanské kázni a zbožnosti

(4) Farář plní ze svého služebního poměru zejména tyto úkoly a má následující povinnosti:

- a) nastoupit duchovenskou službu na místě, které církev podle svých potřeb určí;
- b) řídit se Ústavou ČČSH, církevními řády a dalšími církevními směrnicemi a nařízeními;
- c) řídit se pokyny svých nadřízených;
- d) podle směrnic odpovídat za vedení agendy farního úřadu, správu knihovny farního úřadu, spisovny a archivu náboženské obce, vedení pamětní knihy, řádné a včasné vyřizování všech písemností, dodržování úředních hodin; o své práci vést předepsané záznamy;
- e) plnit povinnosti vyplývající z jeho členství v radě starších a všestranně s ní spolupracovat;
- f) platit církevní příspěvek v náboženské obci, v níž byl určen farářem;
- g) být přítomen ve své náboženské obci (obcích) v minimálním rozsahu schváleném biskupem po vyjádření příslušného vikáře;
- h) účastnit se vikariátních konferencí a shromáždění, synod, diecézních shromáždění a církevních sněmů a plnit pro ně uložené úkoly a funkce;
- i) vypomáhat zastupováním duchovních v jejich nemoci, o dovolených a podobně podle instrukcí vikáře zmocněného k tomu diecézní radou;
- j) přijmout administrování jiné náboženské obce;
- k) pokračovat v sebevzdělávání a teologickém studiu a podrobovat se předepsaným církevním zkouškám;
- l) je povinen nahlásit neprodleně nepřítomnost v náboženské obci z důvodu pracovní neschopnosti, či jiných zákonných důvodů (úmrtí v rodině atd.) svému vikáři a biskupovi;
- m) je povinen požádat svého biskupa písemně o dovolení vzdálit se z náboženské obce z jiných důvodů, než je plnění služebních povinností souvisejících s funkcí v církvi nebo důvodů podle písm. l), na vědomí to dá vikáři;
- n) žádá písemně svého biskupa v předstihu – minimálně 15 pracovních dnů, není-li stanoveno jinak – o souhlas s čerpáním dovolené na zotavenou, na vědomí to dá vikáři;
- o) má právo na služební byt za podmínek blíže stanovených Personální směrnicí;
- p) má právo na úhradu všech skutečných a nezbytných výloh při služebních úkonech podle platných předpisů, pokud nejsou hrazeny jiným způsobem (viz Hospodářský řád);
- q) má právo na pokračování v odborném teologickém studiu v ČR a na účast na teologických konferencích;
- r) má právo účastnit se případných zahraničních stáží v souladu se zájmy ČČSH a k prohloubení vlastní duchovenské služby, což podléhá schválení příslušné diecézní rady;
- s) v mimořádných případech má právo na poskytnutí sociální výpomoci za podmínek blíže stanovených Personální směrnicí.

(5) Nesplnění povinností uvedených v § 2 odst. 4 písm. h), l), m) a n) může být kvalifikováno jako neomluvená absence; pro důsledky spojené s neomluvenou absencí se přiměřeně použijí ustanovení pracovněprávních předpisů. Rozhodnutí v této záležitosti přísluší biskupovi.

§ 3

Služba dalšího duchovního

- (1) Další duchovní je člen ČČSH, vysvěcený na kněze, přijatý do služebního poměru v ČČSH, kterému není svěřena do správy konkrétní náboženská obec.
- (2) Duchovní se podílí na duchovenské službě v náboženské obci, při diecézní radě nebo ústřední radě ČČSH v příslušném státě (dále též jen „ústřední rada“).
- (3) Pro další duchovní v náboženské obci platí přiměřeně ustanovení § 2 tohoto řádu s tím, že jejich přímým nadřízeným je farář náboženské obce nebo její administrátor.
- (4) Duchovní v náboženské obci obdrží písemný soupis svých základních povinností, který schvaluje biskup na návrh faráře či administrátora dané náboženské obce.
- (5) Duchovní při diecézní radě nebo ústřední radě obdrží písemný soupis svých povinností, které vycházejí v zásadě z § 2 tohoto řádu s přihlédnutím k specifikům jeho přidělení k diecézní nebo ústřední radě.

§ 4

Služba externího duchovního

(1) Externí duchovní je člen CČSH, vysvěcený na kněze nebo jáhna, který pomáhá své církvi duchovenskou službou v jejích organizačních jednotkách a není ve služebním poměru k církvi. Jeho práva a povinnosti jsou vždy stanoveny dle individuálního případu písemně v pověřovacím dekretu.

(2) Externí duchovní je pověřen službou na dobu jednoho roku s tím, že, není-li určeným orgánem usneseno jinak, tato doba se automaticky prodlužuje vždy o jeden rok.

§ 5

Služba duchovního ve specifických službách

(1) Duchovní ve specifických službách je člen CČSH, vysvěcený na kněze nebo jáhna, vyslaný církví ke službě ve specifickém prostředí, tj. ve veřejné sféře, dle Ústavy CČSH, čl. 31 odst. 2.

(2) Do funkce je vyslán na základě osobního zájmu o konkrétní mimocírkevní prostředí a objektivních předpokladů způsobilosti pro takovou službu.

(3) O vyslání duchovního do specifické služby rozhodne ústřední rada na návrh diecézní rady (Ústava CČSH, čl. 31 odst. 2).

(4) V případě, že nástupem specifické služby se duchovní stává zaměstnancem jiné organizace (např. české armády) je uvolněn z veškerých povinností a úkolů, které mu byly dosud svěřeny a ke kterým byl ustanoven. Služební poměr se přerušuje po dobu zaměstnaneckého poměru k dané organizaci, kam byl vyslán v souladu s § 5 odst. 3 tohoto řádu.

(5) V případě, že duchovní vykonává specifickou službu a zůstává nadále ve služebním poměru k CČSH, upraví písemně biskup příslušné diecéze jeho povinnosti vyplývající z § 2 odst. 3 a § 4 tohoto řádu. Zároveň jsou upraveny i jeho mzdové a ostatní nároky.

(6) Povinnosti duchovního ve specifické službě, který se stává zaměstnancem jiné organizace:

- a) konat svou službu tam, kam byl na základě svého povolání a pověření církve vyslán;
- b) dodržovat při své službě řády církve;
- c) alespoň jednou týdně, pokud mu v tom nebrání okolnosti jeho služby, účastnit se bohoslužby v některé z náboženských obcí CČSH;
- d) platit církevní příspěvky v náboženské obci, jejímž je členem;
- e) pokračovat v sebevzdělávání s ohledem na specifickou službu, kterou vykonává a vzhledem k svému teologickému studiu;
- f) informovat svého biskupa o jakýchkoli problémech či závažnějších okolnostech služby;
- g) vybrat si své konzultanty tak, aby aspoň jeden z nich byl knězem CČSH a druhý odborníkem na specifické prostředí, v němž svou službu vykonává, a zároveň křesťanským věřícím, a pravidelně se s nimi schází;
- h) alespoň jednou za rok vykonat zpravidla týden duchovní obnovy ve společenství věřících církve.

(7) Duchovní ve specifické službě, který se stal v rámci této služby zaměstnancem jiné organizace, má v oblasti duchovní služby a bohoslužebného života všechna práva příslušející mu dle jeho svěcení.

(8) Pracovněprávní povinnosti se u duchovního ve specifické službě řídí legislativou platnou v organizaci, jíž se stal zaměstnancem.

(9) Zvláštní práva duchovních ve specifické službě:

- a) právo na podporu své autority ze strany svého biskupa nebo patriarchy směrem k organizacím, ve kterých působí;
- b) vyžádat si pro sebe od svého biskupa, teologů a ostatních odborníků církve dostatečnou odbornou pomoc pro specifické problémy své služby;
- c) vyžádat si pro sebe a svou službu modlitbu věřících církve;
- d) právo na zajištění právní pomoci ze strany církve v souvislosti se svou službou;
- e) léta strávená ve specifickém výkonu služby jako zaměstnanec jiné organizace, se duchovnímu započítávají z hlediska praxe jako roky odsloužené v církvi.

§ 6 Služba jáhna

(1) Jáhen je duchovní – člen CČSH – ustanovený ke službě zvěstování Božího slova, pastorační, diakonické a zčásti svátostné. K této službě je vyslán církví po zdárně dokončeném požadovaném teologickém studiu (zakořeněném minimálně státní bakalářskou zkouškou studijního programu husitská teologie na Univerzitě Karlově Husitské teologické fakultě, dále jen UK HTF), po absolvování alespoň půlroční praxe v církvi ve službě kazatele nebo pastoračního asistenta, zkouškou před církevní zkušební komisí, udělením jáhenského svěcení a církevním pověřením.

(2) Výjimku z uvedeného teologického vzdělání uděluje ústřední rada na doporučení biskupa a příslušné diecézní rady:

a) Absolventům magisterského studia jiných vysokých škol, kteří v rámci svého studia absolvovali kompendium teologických předmětů ze systematické, biblické a praktické teologie CČSH a z dějin CČSH, zdárně složili církevní zkoušky a absolvovali po svém ustanovení diecézní nebo ústřední radou nejméně 1 rok církevní praxe kazatele nebo pastoračního asistenta.

b) Absolventům magisterského studia jiných vysokých škol, kteří v rámci svého studia absolvovali kompendium teologických předmětů ze systematické, biblické a praktické teologie a církevních dějin, kteří zdárně složili rozdílové církevní zkoušky ze systematické, biblické a praktické teologie CČSH a z dějin CČSH a absolvovali po svém ustanovení diecézní nebo ústřední radou nejméně 1 rok církevní praxe kazatele nebo pastoračního asistenta.

c) Absolventům magisterského studia jiných studijních programů na UK HTF než husitská teologie, absolventům magisterského studia humanitních nebo sociálně vědních studijních programů jiných vysokých škol, kteří zdárně absolvovali studia základů teologie na HTS (min. 2leté studium), případně na diecézních kazatelských kurzech (min. 2leté studium), zdárně složili rozdílové církevní zkoušky ze systematické, praktické a biblické teologie CČSH a dějin CČSH a absolvovali po svém ustanovení diecézní nebo ústřední radou nejméně 2 roky církevní praxe kazatele nebo pastoračního asistenta.

d) Kazatelům nebo pastoračním asistentům, kteří se v kazatelské službě (§ 7 odst. 1) dlouhodobě osvědčili, účastnili se dalšího vzdělávání v církvi (§ 13 odst. 3, písm. b/ tohoto řádu) a zdárně složili rozdílové církevní zkoušky ze systematické, praktické a biblické teologie CČSH a dějin CČSH a absolvovali po svém ustanovení diecézní nebo ústřední radou nejméně 5 let církevní praxe kazatele nebo pastoračního asistenta.

§ 7 Služba kazatele, katechety a pastoračního asistenta

(1) Kazatelé (určení především pro službu zvěstování Božího slova), katecheti (určení především pro službu učitelkou) a pastorační asistenti (určení především pro službu pastorační a sociální) – dále jen „kazatelé“ – jsou členové CČSH se základním teologickým vzděláním (viz § 13 odst. 3, písm. b/ a c/ tohoto řádu). Z hlediska služebního poměru jsou podle čl.

11 a čl. 15 Ústavy postaveni na roveň duchovním.

(2) Každý kazatel obdrží při přijetí do služeb spolu s ustanovením služební náplň, která stanovuje jeho podřízenost a nadřízenost a jeho pracovní povinnosti a způsob vykazování plnění těchto povinností. Ustanovení obsahuje, který církevní orgán vykonává vůči kazateli práva a povinnosti zaměstnavatele.

(3) Kazatelé jsou pověřováni výkonem své služby:

- a) v náboženské obci
- b) při diecézní radě
- c) při ústřední radě
- d) v jiné organizační složce církve nebo církevní právnické osobě

(4) Služební náplň je kazatelům určována, měněna a kontrolována tím orgánem, který je k této službě ustanovil.

(5) Kazatel, ustanovený v náboženské obci, se účastní jednání rady starších s hlasem poradním, pokud nebyl zvolen za jejího člena; toto ustanovení se netýká katechety a pastoračního asistenta.

(6) Kromě duchovního ve služebním poměru mohou se podílet na duchovenské službě také dobrovolní kazatelé. K této službě je pověřuje diecézní rada.

§ 8 Služba biskupa

(1) Biskup je kněz CČSH zvláštním zasedáním diecézního shromáždění zvolený do čela duchovní správy v diecézi, v níž má konat službu kněžskou, učitelkou a pastýřskou. Předpokladem volitelnosti je alespoň deset po sobě jdoucích let duchovenské služby v církvi, která následovala po jeho kněžském svěcení. K této službě je vyslán ordinací a instalací. Funkční období trvá 7 let a biskup může být do své funkce volen i opakovaně, ale v roce volby nesmí přesáhnout věk 65 let. Při opakované volbě téhož biskupa se již nekoná ordinace, je jen znovu instalován na nové funkční období. Před

uplynutím funkčního období může být odvolán třípětinovou většinou přítomných členů diecézního shromáždění k tomuto účelu zvláště svolaného.

(2) Biskup plní ze své duchovenské funkce zejména tyto úkoly a má následující práva.

Biskupovi přísluší vést duchovní správu v územním obvodu diecéze, a to především těmito službami:

- a) udílet svátost svěcení kněžstva, vysluhovat svátost biřmování a další svátosti a konat i mimosvátostné úkony (např. slib členů rady starších, pověření kazatelů); svátost svěcení kněžstva udílí jen s předchozím souhlasem příslušné ústřední rady;
- b) konat v diecézi dozorcí službu nad řádným zvěstováním Božího slova, vysluhováním svátostí a pastorační i duchovní péčí o všechny členy církve;
- c) v pastýřské péči se věnovat především duchovním a jejich rodinám a dalším pracovníkům církve;
- d) konat učitelskou službu vedením teologických poradních sborů, synod, teologických konferencí, seminářů a kazatelských kurzů a bdít nad úrovní odborné teologické práce v diecézi, nad řádnou přípravou kazatelů, pastoračních asistentů, bohoslovců a jáhnů i nad pokračujícím studiem duchovních;
- e) je oprávněn sloužit ve všech obcích diecéze bohoslužby a pobožnosti se zvěstováním Božího slova a konat svátostnou službu.

(3) Biskup plní ze svého služebního poměru zejména tyto úkoly a má následující práva:

- a) spolu s diecézní radou řídit správu diecéze, dohlížet na všestrannou správu náboženských obcí a vikariátů a pečovat o řádný chod církevní administrativy;
- b) na úrovni své diecéze zastupovat CČSH na ekumenickém poli, v mezinárodních stycích a v organizacích usilujících o spravedlnost a pokoj;
- c) povzbuzovat a podporovat za pomoci metodiků duchovní péče (dříve inspektorů náboženství a sekretářů duchovní péče) konání biblických hodin, duchovní péče o děti, biřmovance a mládež, vyučování náboženství, jakož i další formy práce a setkávání (např. tábory, víkendová setkání dětí a mládeže) v náboženských obcích, vikariátech i na úrovni diecéze;
- d) předsedat diecézní radě a pravidelně svolávat její zasedání a svolávat diecézní synodu duchovních;
- e) účastnit se zasedání ústřední rady, církevního zastupitelstva a jednání sněmu;
- f) o své službě podávat každoročně zprávu diecéznímu shromáždění;
- g) konat vizitace náboženských obcí podle stanoveného plánu
- h) konat další povinnosti uložené mu ostatními řády CČSH a jinými vnitrocírkevními předpisy;
- i) na požádání diecézní rady předkládat plán své činnosti na určené období, předkládat písemnou zprávu o své činnosti diecézní radě v intervalech jí určených;
- j) řídit se schválenými řády, závaznými vnitrocírkevními dokumenty a plnit úkoly uložené mu diecézním shromážděním;
- k) odpovídat za řízení úřadu diecézní rady a jeho chod;
- l) předkládat diecézní radě návrhy na personální změny v úřadu diecézní rady, pokud jsou tyto změny v působnosti diecézní rady;
- m) je oprávněn podat diecézní radě návrh na umístění či přeložení duchovního či kazatele a na ustanovení faráře či administrátora v náboženských obcích v územním obvodu diecéze (Ústava čl. 25 odst. 5);
- n) je oprávněn duchovnímu nebo kazateli uložit opatření za porušení povinnosti při výkonu funkce; proti tomuto rozhodnutí biskupa je přípustné odvolání k diecéznímu kárnému výboru (Ústava čl. 41, odst. 3); jedná se zejména o tato opatření – písemné napomenutí, odejmutí nenárokových složek platu, přiznání pouze základního funkčního příplatku;
- o) je oprávněn z důvodů závažnějšího a opakovaného porušení služebních povinností duchovního nebo kazatele v rámci územní působnosti diecéze, po předchozích pravomocně uložených alespoň dvou opatřeních podle písm. n), předložit diecézní radě návrh na odvolání duchovního nebo kazatele nebo pastoračního asistenta z funkce bez současného návrhu na skončení služebního poměru (dále „zproštění služby“), jestliže porušování povinností nedosahuje závažnosti vyžadující skončení služebního poměru. Proti rozhodnutí diecézní rady o zproštění služby je přípustné odvolání k ústřední radě, jejíž rozhodnutí je konečné (Ústava čl. 41, odst. 4); dnem, kdy nabylo rozhodnutí o zproštění služby právní moci, zanikne ustanovení do funkce a stanovení platu; duchovní nebo kazatel je povinen nastoupit k vykonávání činnosti, jejíž druh, místo výkonu a způsob odměňování na návrh biskupa určila diecézní rada v rozhodnutí o zproštění služby;
- p) je oprávněn jmenovat do funkce vikáře a metodiky duchovní péče, určovat jejich působnost v duchovní správě a z funkce je odvolávat (Ústava CČSH, čl. 41, odst. 2);
- q) je oprávněn po předchozím schválení diecézní radou podepisovat pracovněprávní smlouvy a stvrzovat za diecézi majetkoprávní smlouvy náboženských obcí;
- r) je oprávněn abdikovat na svou funkci. Nedojde-li k jiné dohodě mezi ním a diecézní radou, je abdikační doba stanovena na 2 měsíce. Tato doba se počítá od prvního dne následujícího měsíce po doručení abdikačního dopisu diecézní radě.
- s) Po ukončení funkčního období (není-li zvolen na další funkční období) nebo v případě abdikace má biskup právo vrátit se na místo, ze kterého byl povolán, pokud se nejedná o volenou funkci. Abdikací se rozumí vzdání se služby biskupa,

které je učiněno písemně abdikačním listem doručeným diecézní radě. Dnem uvedeným v abdikačním listu, nejdříve však dnem projednání abdikace diecézní radou, končí služba biskupa. V případě abdikace nebo odvolání biskupa před skončením funkčního období řeší jeho další umístění v rámci diecéze diecézní rada na svém nejbližším zasedání. Biskupovi, který abdikoval nebo byl odvolán, přísluší po dobu 3 měsíců od skončení služby dosavadní platové zařazení, pokud po tuto dobu trvá jeho služební poměr k církvi.

t) Má právo na duchovní a modlitební podporu církve.

§ 9

Služba vikáře

(1) Vikář je duchovní CČSH jmenovaný biskupem jako jeho zástupce pro určený vikariát (čl. 41 odst. 2 Ústavy a § 26 odst. 4 Organizačního řádu).

(2) Při jmenování obdrží vikář jmenovací dekret a pověření s jmenovitým popisem oblastí, ve kterých zastupuje biskupa v rámci svého vikariátu. S tímto pověřením koresponduje popis povinností, který je pro vikáře závazný. Pověření a popis povinností může biskup dle svého uvážení u každého vikáře měnit dle aktuální potřeby daného vikariátu.

(3) Biskup je povinen písemně seznámit duchovní daného vikariátu s oblastmi, pro které vikář obdržel pověření k zastupování biskupa.

(4) Vikář ve smyslu Ústavy a Organizačního řádu dohlíží na výkon duchovní správy, odpovídá za organizaci dovolených v daném vikariátu, za zastupování v době nepřítomnosti duchovního a za další oblasti stanovené v popisu povinností vydaném mu biskupem.

(5) Je povinen při výkonu své funkce postupovat v souladu s řády církve, platnými usneseními církevních orgánů a rozhodnutími svého biskupa.

(6) Informuje biskupa a zodpovídá se mu stanoveným způsobem z výkonu své funkce.

(7) Může ze své vůle sám abdikovat na svou funkci. Nedojde-li k jiné dohodě mezi ním a biskupem, je abdikační doba stanovena na dva měsíce. Tato doba se počítá od prvního dne následujícího měsíce po doručení abdikačního dopisu diecézní radě.

(8) Je odvolán ze své funkce mimo další stanovené způsoby i dnem ukončení svého služebního poměru k CČSH.

§ 10

Služba diecézního metodika pro duchovní péči a vyučování náboženství

(1) Funkci diecézního metodika pro duchovní péči (dříve sekretáře duchovní péče) a funkci metodika vyučování náboženství (dříve inspektora náboženství) zřizuje diecézní rada za účelem koordinace, prohlubování a dalšího rozvoje těchto pastoračních oblastí církve.

(2) Do funkcí podle odstavce 1 (dále jen „metodik“) mohou být jmenováni členové CČSH, kteří jsou ve služebním poměru k církvi v dané diecézi, nebo v jiném obdobném pracovním poměru k církvi.

(3) Biskup dané diecéze vydává spolu se jmenovacím dekretem metodikům i jejich popis povinností schválený na jeho návrh diecézní radou

(4) Jmenovací dekret obsahuje i práva metodiků vůči ostatním duchovním, kazatelům, pastoračním asistentům a katechetům v diecézi. Diecézní rada je povinna zajistit, aby všichni jmenovaní byli prokazatelně informováni o právech a povinnostech metodiků.

(5) Práci metodiků přímo řídí biskup dané diecéze, na základě dlouhodobých cílů stanovených diecézní radou.

(6) Metodici připravují výroční zprávu o své činnosti pro diecézní shromáždění a synodu duchovenstva a průběžně informují diecézní radu.

(7) Výroční zpráva obsahuje informace o stavu dané oblasti v rámci diecéze, o vlastní činnosti metodika, analýzu trendů v dané oblasti a návrhy plánů činnosti pro další období.

§ 11 Služba patriarchy

(1) Patriarcha je kněz CČSH zvláštním zasedáním církevního sněmu zvolený do čela duchovní správy církve, v níž má konat službu kněžskou, učitelskou a pastýřskou s respektováním práv biskupů. Předpokladem volitelnosti patriarchy je alespoň deset po sobě jdoucích let duchovenské služby v CČSH, která následovala po jeho kněžském svěcení. V případě, že zvolený kandidát již byl ordinován na biskupa, je k této službě vyslán instalací. V případě, že ordinován nebyl, před instalací proběhne jeho ordinace na biskupa.

(2) Funkční období trvá 7 let a patriarcha může být do své funkce volen i opakovaně, ale v roce volby nesmí přesáhnout věk 65 let. Při opakované volbě téhož patriarchy je znovu instalován na nové funkční období. Před uplynutím funkčního období může být odvolán nejméně třípětinovou většinou přítomných členů sněmu k tomuto účelu zvláště svolaného.

(3) Patriarcha plní ze své duchovenské funkce zejména tyto úkoly a má následující práva:

- a) vykonávat službu kněžskou, učitelskou a pastýřskou v celé církvi při šetření práv biskupů a s jejich vědomím;
- b) zřizovat předepsaným způsobem zvolené biskupy a uvádět je do funkce;
- c) vůči duchovním a kazatelům při ústřední radě vykonávat funkci biskupa (Ústava čl. 41);
- d) konat bohoslužby v celé církvi;
- e) má právo udílet svátosti v celé církvi s šetřením práv biskupů daných diecézí; svátost svěcení kněžstva uděluje patriarcha jen s předchozím souhlasem příslušné ústřední rady;
- f) má právo na duchovní a modlitební podporu biskupského sboru a celé církve;
- g) vykonávat funkci biskupa za podmínek a v rozsahu dle Ústavy (čl. 41).

(4) Patriarcha plní ze svého služebního poměru zejména tyto úkoly a má následující práva:

- a) svolávat a předsedat dle řádů ústřední radě, pokud jí v příslušném státě nepředsedá jeho zástupce (čl. 48 odst. 1 Ústavy);
- b) svolávat dle příslušných řádů církevní zastupitelstvo a sněm církve a předsedat jim;
- c) svolávat a vést generální synodu duchovních;
- d) reprezentovat církev na ekumenické úrovni a na mezinárodním poli;
- e) podávat pravidelně zprávu o své činnosti ústřední radě, již předsedá, dále minimálně jednou ročně podávat zprávu církevnímu zastupitelstvu;
- f) jednat jménem ústřední rady, již předsedá, podle Ústavy a církevních řádů (zejména čl. 48 odst. 5 Ústavy, § 20 odst. 6 Hospodářského řádu CČSH);
- g) řídit se schválenými řády a závaznými vnitrocírkevními dokumenty stejně jako i úkoly uloženými mu církevním zastupitelstvem;
- h) na požádání ústřední rady, již předsedá, předkládat plán své činnosti na určené období;
- i) odpovídat ústřední radě za správu úřadu ústřední rady;
- j) má právo vybrat si sám své dva nejbližší spolupracovníky;
- k) má právo předkládat ústřední radě, již předsedá, návrhy na personální změny v úřadu ústřední rady, pokud jsou tyto změny v působnosti ústřední rady.
- l) Patriarcha je oprávněn abdikovat na svou funkci. Nedojde-li k jiné dohodě mezi ním a ústřední radou, je abdikační doba stanovena na 2 měsíce. Tato doba se počítá od prvního dne následujícího měsíce po doručení abdikačního dopisu ústřední radě.
- m) Po ukončení funkčního období (není-li zvolen na další funkční období) nebo v případě abdikace má patriarcha právo vrátit se na své místo, ze kterého byl povolán, pokud se nejedná o volenou funkci. Abdikací se rozumí vzdání se služby patriarchy, učiněné písemně abdikačním listem, doručeným ústřední radě. Dnem uvedeným v abdikačním listu, nejdříve však dnem projednání abdikace ústřední radou, končí služba patriarchy. V případě abdikace nebo odvolání před skončením funkčního období řeší jeho další umístění ústřední rada a v případě nástupu do diecéze příslušná diecézní rada. Patriarchovi, který abdikoval nebo byl odvolán, přísluší po dobu 3 měsíců od skončení služby dosavadní platové zařazení, pokud po tuto dobu trvá jeho služební poměr k církvi.

§ 12 Svěcení kněžstva a ordinace biskupů

Obřad svátosti svěcení kněžstva a obřad ordinace biskupů jsou součástí Agendy CČSH, která zároveň stanoví způsob instalace biskupa a patriarchy včetně složení slibu.

§ 13

Vzdělávání

(1) Jednou z podmínek přijetí uchazeče do služebního poměru duchovního (kromě vokace, charizmat, zakotvení v CČSH, mravní a občanské bezúhonnosti, dobrého zdravotního stavu) je předepsané odborné teologické vzdělání. To poskytuje dle Ústavy CČSH Husitská teologická fakulta Univerzity Karlovy ve svém pětiletém studijním programu prostřednictvím přednášek, seminářů, konzultací, teologických bloků praxe v náboženských obcích a společných setkávání posluchačů HTF UK s vedoucími představiteli církve v prostorách fakulty. Vzdělávání probíhá s vědomím společného cíle průběžně v úzké spolupráci HTF UK s CČSH, a to rozmanitými formami činnosti.

(2) Při absolvování jiného plného vysokoškolského teologického studia uděluje dispens ústřední rada po přezkoušení z věrouky a řádů církve.

(3) Pro službu v církvi je rovněž nezbytné další průběžné celoživotní vzdělávání, jak odborné, všeobecné, tak i speciální, které zajišťují:

- a) HTF UK prostřednictvím rozšiřujícího specializačního studia v oborech psychosociální vědy a učitelství náboženství, filosofie a etiky nebo doktorandského studia;
- b) CČSH prostřednictvím Husitského institutu teologických studií a dalších vzdělávacích institucí, teologických konferencí, kurzů, společných setkávání při různých příležitostech, vysíláním na zahraniční stáže atd.;
- c) individuální vzdělávání zaměřené na obory, které souvisejí s lokalitou působnosti duchovního a s oblastmi specifické služby (ve vězeňství, domovech důchodců, speciálních zařízeních pro retardované, zdravotně tělesně a mentálně postižené...).

§ 14

Seminární příprava bohoslovců a úloha spirituála

(1) Seminární přípravou bohoslovců je ústřední radou pověřený spirituál. Je jím člen CČSH s kněžským svěcením.

(2) Spirituál zjišťuje dotazem u osob, které byly přijaty ke studiu na Husitské teologické fakultě UK, kdo z nich se chce věnovat kněžské službě v CČSH a zda žádá o to, aby byl zapsán do seznamu bohoslovců CČSH.

(3) Seznam bohoslovců CČSH schvaluje Rada pro výchovu duchovních a kazatelů CČSH (dále RVDK), dává jej na vědomí ústřední radě.

(4) Osoby, které jsou zapsané v seznamu bohoslovců CČSH, tím vyjadřují ochotu podrobit se seminární přípravě bohoslovců CČSH pod vedením spirituála.

(5) Seminární příprava bohoslovců se děje podle směrnice vydané ústřední radou, která též upravuje práva a úkoly spirituála.

§ 15

Služba duchovního a kazatele v administrativě

(1) Je-li duchovní nebo kazatel v rámci svého služebního poměru ustanoven ke službě v administrativě ústředí církve působící v příslušném státě nebo diecéze (§ 28 a § 34 Organizačního řádu CČSH) nebo v církevních právnických osobách, jejichž činnost přímo nesouvisí s výkonem duchovní správy (čl. 9 Ústavy), řídí se jejich služební práva a povinnosti statutem či organizačním nebo obdobným řádem dané organizační jednotky a popisem práce, schváleným statutárním orgánem dané jednotky na základě návrhu oprávněné osoby této jednotky.

(2) Jejich práva a povinnosti vyplývající z jejich svěcení nejsou dotčena při respektování ustanovení § 2, odst. 4 písm. d) tohoto řádu.

§ 16

Společná ustanovení

(1) Podmínkou pro ustanovení a výkon funkce duchovního CČSH je, že duchovní nepřijal po svém vstupu do CČSH bez předchozího souhlasu ústřední rady svěcení jiné církve nebo závazky vůči jiné církvi či náboženským společnostem či řádům.

(2) Všichni duchovní CČSH používají při svátostných i mimosvátostných obřadech a při zvláštních slavnostních

příležitostech bohoslužebný oděv v souladu s Bohoslužebným řádem. Duchovní jsou povinni bránit zneužití tohoto oděvu.

(3) Před ustanovením na samostatné místo faráře je povinen duchovní vykonat zkoušku z praktického výkonu duchovní správy před komisí církve, jejíž složení schvaluje biskupská rada (§ 31 odst. 11 Organizačního řádu ČČSH).

(4) Chce-li duchovní vykonávat další zaměstnání ke svému služebnímu poměru, je povinen předem písemně požádat o souhlas svou diecézní radu, jde-li o duchovního při ústřední radě, eventuálně v administrativě úřadu ústřední rady, žádá tento o svolení ústřední rady. Případné vedlejší zaměstnání nesmí narušovat jeho povinnosti vyplývající z jeho služebního poměru k ČČSH.

(5) Personální směrnice upravuje a stanovuje nároky hospodářského charakteru vyplývající pro jednotlivé kategorie duchovních ve služebním poměru v souladu s jejich postavením a funkcí v duchovní správě a se službou v ostatních organizačních jednotkách církve.

ČÁST II.

Služební poměr duchovního

V souladu s Ústavou Církve československé husitské (ČČSH), s Organizačním řádem ČČSH a v návaznosti na nález Ústavního soudu ČR sp. zn. I. ÚS 211/96 z 26. 3. 1997 se v podrobnostech pro vyslání faráře, dalšího duchovního a jáhna (dále též jen “duchovní”) ke kněžským službám (§ I. odst. 1 tohoto řádu), tedy pro jeho přijetí do služebního poměru k církvi a k ustanovení do funkce v organizační jednotce církve, t.j. v náboženské obci, v diecézi, v úřadu ústřední rady ČČSH, popř. v další organizační jednotce ČČSH nebo církevních právnických osobách, pokud jsou podle církevních řádů zřízeny, dále pro změnu a skončení služebního poměru, stanoví:

§ 17

Charakter služebního poměru

Služební poměr duchovního k ČČSH působící v příslušném státě je právním vztahem založeným především na ustanoveních Ústavy ČČSH, církevních řádů a dalších církevních předpisů, pokud není v těchto církevních předpisech stanoveno jinak.

§ 18

Služební poměr duchovního k ČČSH v příslušném státě není pracovním poměrem ve smyslu obecných pracovněprávních předpisů, proto se tyto předpisy pro přijetí duchovního do služebního poměru k ČČSH v příslušném státě, pro změnu a zánik tohoto služebního poměru, pro ustanovení do funkce, přeložení do jiného místa, převedení na jinou funkci a pro odvolání z funkce nepoužijí a platí výlučně řády a další předpisy ČČSH. V ostatních záležitostech služebního poměru se použijí obecné pracovněprávní předpisy pouze ve věcech, o nichž to výslovně pro služební poměr k ČČSH v České republice stanoví tento řád (§ 38). Použití pracovněprávních předpisů pro služební poměr k ČČSH působící v jiném státě upravuje vždy příslušný dodatek k tomuto řádu, schválený v této věci ústřední radou ČČSH působící v příslušném státě a potvrzený církevním zastupitelstvem.

§ 19

Obecná ustanovení

(1) Služební poměr je právním vztahem k ČČSH působící v příslušném státě, v němž práva a povinnosti vznikají mezi právními subjekty, jimiž jsou duchovní na straně jedné a ČČSH působící v příslušném státě, jednající ústřední radou ČČSH v příslušném státě, pokud jde o vznik a zánik služebního poměru.

(2) V dalších věcech podle tohoto řádu a podle Organizačního řádu ČČSH vznikají vztahy mezi duchovním a

a) diecézí, jejímž jménem jedná a úkoly plní diecézní rada pro duchovní ustanovené v náboženské obci a při diecézní radě či v úřadu diecézní rady nebo v jiných církevních právnických osobách podléhajících pravomoci diecéze dle platných řádů;

b) ČČSH působící v příslušném státě, jejímž jménem jedná a úkoly plní ústřední rada v tomto státě pro duchovní ustanovené při ústřední radě či v úřadu ústřední rady a dále pro duchovní ustanovené v Diakonii a misii ČČSH, nebo v jiných církevních právnických osobách podléhajících pravomoci ústřední rady v příslušném státě podle platných řádů.

(3) Subjekty uvedené v odstavci 2 plní ve vztahu k duchovním ve své působnosti úkoly podle řádů a dalších předpisů

církve a obdobně též úkoly jinak příslušející zaměstnavatelům podle obecných právních předpisů (§ 27 odst. 2 a 3 Organizačního řádu ČČSH), pokud se vztahují též na služební poměr duchovních, zejména ve věcech jejich odměňování, daně z příjmů, pojištění zdravotního, sociálního, nemocenského, apod.

(4) Ústřední rada v příslušném státě ani ČČSH v příslušném státě či ČČSH jako celek neodpovídá za závazky vzniklé ze služebněprávních vztahů diecézi, náboženské obci či jiným církevním právnickým osobám, vedeným v evidenci k tomu příslušným státním orgánem v příslušném státě.

(5) Ústřední rada ČČSH v příslušném státě může vyslat duchovního do zahraničí k misijní činnosti s tím, že po tuto dobu je ve služebním poměru k ústřední radě ČČSH v příslušném státě.

(6) Mzdové záležitosti se řídí právními předpisy platnými pro odměňování duchovních.

(7) Další náležitosti náležející duchovním (např. ubytování atd.) jsou upraveny v Hospodářském řádu ČČSH a související Personální směrnici

(8) Ústřední rada v příslušném státě vydá jako přílohu k tomuto řádu seznam církevních právnických osob a organizačních jednotek nejmenovaných v tomto paragrafu, s určením, který orgán církve vůči nim vykonává práva zaměstnavatele.

§ 20

Působnost v otázkách služebního poměru

ČČSH v příslušném státě nebo diecéze podle své působnosti uvedené v § 19 odst. 2 a 3 je na straně církve v příslušném státě právním subjektem, který je vůči duchovnímu ve věcech uvedených v § 19 odst. 2 a 3 účastníkem služebního vztahu ve své působnosti a účastníkem řízení ve všech věcech služebního poměru duchovního ve vztahu ke třetím osobám, státním a jiným orgánům a institucím, avšak s tím, že rozhodování o přijetí do služebního poměru a o propuštění ze služebního poměru k ČČSH v příslušném státě přísluší ústřední radě ČČSH v příslušném státě při respektování ustanovení tohoto řádu a Ústavu ČČSH.

§ 21

Působnost církevních orgánů ve věci služebního poměru duchovního je rozdělena takto:

(1) Ústřední rada ČČSH v příslušném státě rozhoduje

a) o přijetí do služebního poměru na základě rozhodnutí, resp. návrhu rozhodnutí o ustanovení duchovního do funkce vydaného k tomu příslušným církevním orgánem, popřípadě zamítá přijetí do služebního poměru vždy s respektováním platných řádů církve;

b) o propuštění ze služebního poměru na základě návrhu

předloženého k tomu příslušným církevním orgánem či na základě pravomocného rozhodnutí kárného orgánu, popřípadě zamítá návrh na propuštění, vždy po poskytnutí možnosti slyšení duchovního před ústřední radou;

c) o schválení dohody o skončení služebního poměru sjednané mezi duchovním a k tomu příslušným církevním orgánem, popřípadě zamítá schválení dohody;

d) o zániku služebního poměru na základě rezignace duchovního, projednané v příslušném církevním orgánu, přičemž rezignaci nemůže odmítnout;

e) o odvolání duchovního proti rozhodnutí k tomu příslušného církevního orgánu o změně služebního poměru, jde-li o přeložení do jiné diecéze či do jiné církevní právnické osoby; f) o odvolání duchovního proti rozhodnutí k tomu příslušného církevního orgánu o zproštění služby;

g) o záležitostech uvedených v odst. 2, jde-li o duchovního ustanoveného v rámci působnosti ústřední rady.

(2) Diecézní rada v rámci své působnosti rozhoduje

a) o ustanovení duchovního do funkce v rámci působnosti diecéze, po udělení svátosti svěcení, pokud je vysvěcení předpokladem výkonu funkce, vždy po projednání s radou starších náboženské obce a s duchovním, s tím, že účinnost ustanovení nastává nejdříve dnem vzniku služebního poměru, anebo dnem uvedeným v rozhodnutí, pokud jde o ustanovení duchovního, který již je ve služebním poměru k církvi;

b) o změnách služebního poměru duchovního (přeložení do jiného místa v okruhu působnosti diecéze, změna funkce v rámci místa, v němž je duchovní ustanoven, změna rozsahu služebního úvazku při respektování § 30 odst. 1 písm. c) tohoto řádu, včetně přeložení do jiného místa mimo rámec diecéze po předchozím souhlasu příslušného církevního orgánu příslušného pro místo, kam má být duchovní přeložen a vždy po projednání s duchovním a s radami starších příslušných náboženských obcí, má-li být přeložen do jiné náboženské obce. Duchovnímu musí být v případě přeložení spojeném se stěhováním dán potřebný čas na zařízení osobních věcí spojených se změnou bydliště. V případě, že se strany nedohodnou jinak, je minimální doba dána duchovnímu k zařízení si všech osobních záležitostí 60 kalendářních dnů;

c) bere na vědomí ukončení funkce duchovního, jehož účinnost nastane dnem zániku služebního poměru, pokud ve

výjimečných případech není ze závažných důvodů účinnost odvolání stanovena dříve, popřípadě nastane dnem, kdy takto odvolaný duchovní byl ustanoven v jiné organizační jednotce;
d) o schválení písemné dohody o skončení služebního poměru, jejíž účinnost však nastává nejdříve dnem schválení dohody ústřední radou CČSH v příslušném státě;
e) o přijetí písemné rezignace duchovního na službu v církvi, spojenou se skončením služebního poměru k CČSH působící v příslušném státě, přičemž rezignaci nemůže odmítnout. Zánik služebního poměru nastává dnem uvedeným v rezignaci, nejdříve však dnem projednání rezignace v nejbližším zasedání ústřední rady CČSH v příslušném státě či dnem tohoto nejbližšího zasedání ústřední rady, byť zde rezignace projednána nebyla.

§ 22

Působnost církevního sněmu k volbě patriarchy, působnost církevního zastupitelstva ke jmenování správce církve, působnost diecézního shromáždění k volbě biskupa, dále působnost diecézní rady ke jmenování správce diecéze, je upravena v Ústavě, čl. 43 a čl. 61.

§ 23

Založení služebního poměru

(1) Služební poměr se, po předchozím usnesení ústřední rady CČSH v příslušném státě o přijetí do služeb CČSH působící v tomto státě, zakládá písemnou služební smlouvou, podepsanou duchovním a za ústřední radu CČSH v příslušném státě jménem církve působící v tomto státě podepsanou patriarchou či jeho zástupcem v příslušném státě a biskupem příslušné diecéze, v jejímž rámci je duchovní ustanoven. Přílohu tvoří dekret o ustanovení do funkce, vydaný k tomu příslušnou organizační jednotkou, v jejímž rámci je duchovní ustanoven.

(2) Služební smlouva obsahuje datum rozhodnutí ústřední rady CČSH v příslušném státě o přijetí do služebního poměru, ustanovení o tom, že se smlouva sjednává pro výkon služeb duchovního ve služebním poměru k CČSH působící v příslušném státě, ustanovení o dni vzniku služebního poměru, ustanovení o tom, že funkce a místo výkonu duchovenské služby je stanoveno v dekretu o ustanovení do funkce, ustanovení o tom, na jakou dobu se služební poměr sjednává, obecný odkaz na církevní předpisy, jimiž se duchovenská služba řídí, ustanovení o předpisech, jimiž se řídí odměňování duchovních, popřípadě též další náležitosti, určené ústřední radou CČSH v příslušném státě.

(3) Dekret o ustanovení do funkce obsahuje zejména datum rozhodnutí příslušného církevního orgánu o ustanovení do funkce, místo výkonu duchovenské služby, funkci, do níž je duchovní ustanoven, den nástupu do funkce a rozsah služebního úvazku v souladu s usnesením ústřední rady o přijetí do služebního poměru, označení církevního orgánu, vykonávajícího ve vztahu k duchovnímu práva a povinnosti jinak příslušející zaměstnavatelům (§ 19 odst.2 a 3), ustanovení o odměňování, popřípadě další náležitosti, určené ústřední radou CČSH v příslušném státě. Dekret se ustanovenému duchovnímu vydává teprve po oboustranném podpisu služební smlouvy.

§ 24

Druhy služebního poměru

(1) Služební poměr lze sjednat

- a) na zkušební dobu
- b) na dobu určitou
- c) na dobu neurčitou

§ 25

Služební poměr na zkušební dobu

(1) Služební poměr na zkušební dobu se sjednává vždy s uchazečem, který skončil studium předepsané pro ustanovení duchovním církve a dosud funkci duchovního nezastával, dále s uchazečem přicházejícím z jiné církve.

(2) V případě přijetí do služebního poměru na zkušební dobu platí, že rovněž ustanovení do funkce je určeno na zkušební dobu. Zkušební doba nesmí být delší šesti měsíců.

(3) Služební poměr sjednaný na zkušební dobu se uplynutím zkušební doby mění na služební poměr na dobu neurčitou, pokud alespoň 7 kalendářních dnů před uplynutím zkušební doby není ze strany duchovního nebo ze strany církve písemně druhé straně oznámeno, že služební poměr končí, anebo není v téže době sjednán služební poměr na dobu určitou.

(4) Ve zkušební době lze služební poměr zrušit ze strany církve či duchovního kdykoli bez udání důvodu s respektováním zásady, že písemné rozhodnutí o zrušení pracovního poměru musí být druhé straně doručeno minimálně 7 kalendářních

dnů před ukončením služebního poměru.

§ 26

Služební poměr na dobu určitou

(1) Služební poměr je sjednán na dobu určitou, pokud je to výslovně uvedeno v rozhodnutí ústřední rady o přijetí do služebního poměru nebo v rozhodnutí o změně služebního poměru, dosud sjednaného na dobu neurčitou.

(2) Služební poměr sjednaný na dobu určitou se uplynutím jeho doby mění na služební poměr na dobu neurčitou, pokud alespoň 7 kalendářních dnů před uplynutím sjednané doby není ze strany duchovního nebo ze strany církve písemně druhé straně oznámeno, že služební poměr končí, anebo není v téže době sjednáno prodloužení služebního poměru na dobu určitou.

(3) Přiznáním starobního důchodu se služební poměr uzavřený na dobu neurčitou mění na služební poměr na dobu určitou do konce kalendářního roku, ve kterém byl duchovnímu starobní důchod přiznán. To se netýká služebních poměrů založených volbou v jejich funkčním období.

§ 27

Služební poměr na dobu neurčitou

(1) Není-li služební poměr sjednán na zkušební dobu nebo na dobu určitou, platí, že jde o služební poměr sjednaný na dobu neurčitou

(2) Služební poměr může být sjednán na částečný služební úvazek v rozsahu uvedeném v rozhodnutí ústřední rady o přijetí do služebního poměru, které je v souladu s přáním obou smluvních stran.

§ 28

Postup při přijetí do služebního poměru

(1) Přijetí duchovního do služebního poměru k ČČSH působící v příslušném státě a ustanovení do funkce ve smyslu předchozích ustanovení této části řádu vždy předchází udělení svátosti svěcení v souladu s církevními řády a dalšími církevními předpisy, s tím, že svěcení může být uskutečněno teprve poté, kdy uchazeč o duchovenskou službu, splňující předepsané podmínky, podepsal či podal písemnou žádost o přijetí do služebního poměru, obsahující potřebné náležitosti, stanovené usnesením ústřední rady ČČSH v příslušném státě.

(2) Při projednání ustanovení do funkce v náboženské obci, v diecézi a přijetí duchovního do služebního poměru, se postupuje dále uvedeným způsobem:

a) písemnou žádost o ustanovení do funkce a přijetí do služebního poměru předkládá uchazeč v té diecézi, v níž má být duchovní ustanoven;

b) žádost projedná diecézní rada na základě stanoviska biskupa a stanoviska rady starších náboženské obce, v níž má být ustanoven, která jsou přednesena nebo přečtena na zasedání diecézní rady.

Svým usnesením diecézní rada buď

ba) rozhodne o ustanovení do funkce s uvedením místa ustanovení a data ustanovení, jehož účinnost podmíní usnesením ústřední rady ČČSH v příslušném státě o přijetí do služebního poměru a současně navrhne přijetí do služebního poměru;

bb) nebo žádost zamítne.

Pokud by diecézní rada rozhodla kladně o ustanovení do funkce a o návrhu přijetí do služebního poměru v rozporu se stanoviskem biskupa nebo rady starších náboženské obce, je třeba k usnesení připojit zdůvodnění. V případě odmítnutí žádosti je třeba vždy připojit k usnesení odůvodnění, ať je či není v souladu se stanoviskem biskupa a rady starších.

c) Biskup předloží žádost o ustanovení do funkce a o přijetí do služebního poměru spolu s výpisem ze zápisu diecézní rady o jejím projednání nejbližšímu zasedání ústřední rady ČČSH v příslušném státě a připojí dokumentaci tohoto projednání, zejména žádost uchazeče s předepsanými přílohami, stanoviska biskupa či generálního vikáře a příslušné rady starších, přednesená při jednání. Tyto materiály musí být úřadu ústřední rady ČČSH v příslušném státě doručeny nejpozději pět dní před zasedáním ústřední rady.

d) Ústřední rada ČČSH v příslušném státě projedná s diecézní radou buď schválený nebo zamítnutý návrh a svým usnesením rozhodne, zda se přijetí do služebního poměru schvaluje či neschvaluje. Pokud takto ústřední rada rozhodne o přijetí do služebního poměru, stanoví datum přijetí tak, aby bylo v souladu s datem navrhovaného ustanovení do funkce. Zamítnutý návrh bere ústřední rada pouze na vědomí.

e) Pokud ústřední rada ČČSH v příslušném státě zamítne návrh na přijetí do služebního poměru, zaniká k tomuto datu současně usnesení diecézní rady o ustanovení do funkce. Ústřední rada může zamítnout usnesení diecézní rady pouze v případech, kdy zájemce nesplňuje dané kvalifikační a osobnostní podmínky požadované církevními řády pro přijetí do

navrhované funkce.

3) Podle odst. 2 postupuje přiměřeně ústřední rada v příslušném státě, jde-li o ustanovení do funkce a přijetí do služebního poměru v rámci působnosti ústřední rady.

§ 29

Vznik služebního poměru

(1) Služební poměr k ČČSH působící v příslušném státě je založen dnem usnesení ústřední rady ČČSH v příslušném státě o přijetí do služebního poměru, tímto dnem však služební poměr nevzniká.

(2) Po jeho založení služební poměr vzniká dnem, k němuž je duchovní ustanoven usnesením k tomu příslušného církevního orgánu do funkce, nejdříve však dnem nástupu duchovního do funkce. Pokud by duchovní bez vážných důvodů, anebo bez předchozí dohody s církevním orgánem, který jej do funkce ustanovil, nenastoupil do funkce do 7 dnů ode dne, k němuž je ustanoven, nevznikne služební poměr a usnesení církevního orgánu o ustanovení do funkce a usnesení ústřední rady v příslušném státě o přijetí do služebního poměru bez dalšího uplynutím této doby zanikají, pokud by příslušný církevní orgán ve věci ustanovení a ústřední rada ve věci přijetí do služebního poměru nerozhodly k odůvodněné žádosti duchovního jinak.

(3) Rozhodnutí ústřední rady ČČSH v příslušném státě ve věcech služebního poměru duchovního je konečné a není proti němu přípustné odvolání. Tím však není dotčena působnost právní rady církve.

(4) Všechny služebněprávní úkony, směřující ke vzniku, změně nebo zániku služebního poměru, musí být v písemné formě doručeny duchovnímu, jehož se týkají, jinak jsou neplatné.

§ 30

Změna služebního poměru

(1) Změnou služebního poměru duchovního se rozumějí právní vztahy vzniklé z účinného (pravomocného) rozhodnutí k tomu příslušného orgánu církve

- a) o převedení duchovního na jinou funkci v rámci místa, v němž je ustanoven;
- b) o přeložení duchovního a jeho ustanovení do jiného místa v rámci působnosti téže diecéze (či ústřední rady, jde-li o duchovního v působnosti ústřední rady) anebo do jiného místa mimo rámec téže diecéze (či mimo rámec ústřední rady, jde-li o duchovního v působnosti ústřední rady);
- c) změna rozsahu služebního úvazku může být provedena pouze písemnou dohodou mezi smluvními stranami. V tomto případě je jednostranné rozhodnutí příslušného církevního orgánu neplatné.

§ 31

Skončení služebního poměru

(1) Služební poměr zaniká

- a) písemnou dohodou mezi duchovním a církevním orgánem, který vůči němu plní úkoly jinak příslušející zaměstnavateli (§ 19 odst. 2 a 3). Účinnost dohody je podmíněna schválením ústřední radou ČČSH v příslušném státě, jinak by dohoda byla neplatná od počátku. Datum skončení služebního poměru, uvedené v dohodě, nesmí předcházet datu schválení ústřední radou. Návrh na dohodu nelze odmítnout, je-li podána v souvislosti s odchodem do důchodu invalidního či starobního;
- b) písemnou rezignací duchovního doručenu církevnímu orgánu, který vůči němu plní úkoly jinak příslušející zaměstnavateli (§ 19 odst. 2 a 3). Účinnost rezignace nastane a služební poměr skončí dnem uvedeným v rezignaci, nejdříve však dnem nejbližšího zasedání ústřední rady ČČSH v příslušném státě, na němž má být rezignace projednána, pokud datum skončení služebního poměru nebude písemně mezi duchovním a ústřední radou dohodnuto jinak;
- c) dnem vystoupení duchovního z církve, což musí být konstatováno v usnesení ústřední rady ČČSH v příslušném státě a znění usnesení musí být doručeno duchovnímu;
- d) propuštěním ze služebního poměru usnesením ústřední rady ČČSH v příslušném státě, přijatým po slyšení duchovního v tomto orgánu nebo po nedostavení se duchovního ke slyšení bez vážných důvodů na základě výzvy, doručené mu alespoň 10 dní před zasedáním, a to
 - da) na základě pravomocného rozhodnutí příslušného kárného výboru;
 - db) na základě návrhu schváleného usnesením diecézní rady (nejde-li o duchovního v přímé působnosti ústřední rady), přijatého po slyšení duchovního v diecézní radě nebo po nedostavení se duchovního ke slyšení bez vážných důvodů na základě výzvy, doručené mu alespoň 10 dnů před zasedáním, a to k datu v usnesení ústřední rady uvedeném, nejdříve však po uplynutí 60 dnů ode dne schválení usnesení, pokud výslovně není v usnesení stanoveno, že pro závažnost důvodů jde o propuštění výjimečně s okamžitou účinností ke dni doručení tohoto usnesení propuštěnému duchovnímu. Usnesení

musí být písemně doručeno duchovnímu nejpozději 30 dnů přede dnem, kdy má služební poměr skončit, nejde-li o okamžité propuštění. V usnesení musí být uvedeny důvody propuštění ze služebního poměru.

(2) Služební poměr zaniká též dnem úmrtí duchovního.

(3) Zánikem služebního poměru duchovního zaniká rovněž jeho ustanovení do funkce, pokud nedošlo k odvolání ještě před zánikem služebního poměru.

§ 32

Odvolání duchovního z funkce

Důvody odvolání duchovního z funkce

(1) Duchovní může být odvolán z funkce:

a) v případě opakovaného porušení svých povinností vyplývajících z jeho služebního poměru, v souvislosti s čímž byl za posledních 12 měsíců svým nadřízeným opakovaně písemně napomínán;

b) v případě neuposlechnutí rozhodnutí o změně funkce

v rámci místa, v němž je duchovní ustanoven, nebo o přeložení do jiného místa (§ 21 odst. 2 písm b/ a § 30 odst. 1 písm. a/ a b/ tohoto řádu);

c) v případě porušování církevních řádů a pravidel duchovenské služby v oblasti duchovní správy, což bylo projednáno v kárném řízení zakončeném pravomocným návrhem v daném smyslu dle kárného řádu, nejde-li o důvody pro okamžité propuštění ze služebního poměru;

d) porušením povinností vyplývajících z Hospodářského řádu ČČSH a s ním souvisejících předpisů, nebo porušením jiných obecně platných předpisů, které bylo shledáno příslušným revizním finančním výborem, nebo kontrolou státního orgánu; e) v případě pravomocného odsouzení za úmyslný trestný čin, nebo v případě odsouzení za nedbalostní trestný čin k nepodmíněnému trestu odnětí svobody přesahujícímu 3 měsíce.

(2) Příslušný církevní orgán odvolá duchovního v těchto případech na svém nejbližším zasedání.

(3) Usnesení musí být doručeno druhé straně písemně; účinnost pravomocného usnesení nastává dnem v něm uvedeným, nejdříve však dnem doručení.

(4) Důvody pro odvolání z funkce podle odst. 1 mohou být přiměřeně použity také pro rozhodnutí o zproštění služby (§ 8 odst. 3 písm. o/ tohoto řádu), jestliže porušování povinností nedosahuje závažnosti vyžadující skončení služebního poměru.

§ 33

(1) V případě hrubého porušení služebních povinností může být duchovní odvolán okamžitě rozhodnutím předsedy diecézní rady v případě duchovního ustanoveného v náboženské obci či na jiném místě v rámci působnosti diecéze, nebo rozhodnutím předsedy ústřední rady ČČSH v příslušném státě v případě duchovního ustanoveného při ústřední radě či na jiném místě v rámci působnosti ústřední rady. K tomuto rozhodnutí musí mít předseda diecézní rady nebo ústřední rady souhlas prezidia daného orgánu. Diecézní rada či ústřední rada v této věci rozhodne na svém nejbližším zasedání.

(2) Rozhodnutí musí být doručeno druhé straně písemně; účinnost pravomocného rozhodnutí nastává dnem v něm uvedeným, nejdříve však dnem doručení.

§ 34

Opravný prostředek

(1) Proti rozhodnutí podle § 33 se může duchovní odvolat do pěti pracovních dnů po doručení rozhodnutí k ústřední radě ČČSH v příslušném státě.

(2) Odvolání nemá odkladný účinek; po dobu odvolacího řízení je duchovnímu vyplácen pouze základní plat. V případě, že odvolací řízení je ukončeno ve prospěch duchovního, je mu za dané období vyplacena zadržovaná část platu.

§ 35

(1) Dnem pravomocného odvolání z funkce v církvi, nejpozději však dnem zániku služebního poměru, nedošlo-li předtím k odvolání z funkce, zaniká duchovnímu oprávnění vykonávat jakékoliv úkony, služby a činnosti příslušející duchovnímu církve ustanovenému do funkce v církvi, není-li dále stanoveno jinak. Dále zaniká oprávnění nosit bohoslužebný oděv a oprávnění používat označení duchovního nebo faráře církve, nesmí vykonávat práva a povinnosti spojené s

duchovenskou službou CČSH a zanikají mu všechna práva na požitky duchovního podle předpisů církve.

(2) Ustanovení o zániku oprávnění podle odst. 1 neplatí, zanikl-li služební poměr duchovního v důsledku odchodu do důchodu; po předchozí dohodě s diecézní radou může tento duchovní jednotlivě vykonat v dohodnutém místě a v dohodnutém rozsahu služby a bohoslužebné úkony příslušející duchovnímu církve. Bližší podmínky stanoví § 4 tohoto řádu; i v případě, že není takové dohody, je tento duchovní oprávněn při vhodných příležitostech nosit bohoslužebný oděv.

§ 36

(1) Rozhodne-li diecézní rada o odvolání duchovního z funkce, které není spojeno se změnou služebního poměru (§ 32 odst. 1 písm. b/ tohoto řádu) je povinna navrhnout ústřední radě CČSH v příslušném státě přijetí usnesení o skončení služebního poměru.

(2) Pokud ústřední rada CČSH v příslušném státě z důvodu porušení či nedodržení ustanovení Ústavy CČSH, Organizačního řádu CČSH nebo tohoto řádu duchovenské služby ze strany navrhovatele neschválí usnesení o ukončení služebního poměru, ruší se usnesení diecézní rady o odvolání duchovního z funkce.

(3) Ústřední rada CČSH v příslušném státě je povinna přijmout usnesení o ukončení služebního poměru, je-li podán návrh z důvodů uvedených v případech uvedených v § 32 odst. 1 písm. c), d), e) a § 33, kdy duchovní nepodal odvolání či odvolání nebylo příslušným odvolacím orgánem vyhověno.

(4) Usnesení musí být druhé straně doručeno písemně a nabývá účinnosti první den po doručení.

§ 37

(1) Rozhodnutí ústřední rady CČSH v příslušném státě ve věcech služebního poměru duchovního je konečné a není proti němu přípustné odvolání. Tím však není dotčena působnost právní rady církve.

(2) Všechny služebněprávní úkony směřující ke vzniku, změně nebo zániku služebního poměru musí být písemně doručeny duchovnímu, jehož se týkají.

§ 38

Působnost obecných pracovněprávních předpisů

(1) Pro služební poměr duchovního k CČSH působící v příslušném státě se použijí výlučně předpisy církve, zejména ustanovení Ústavy CČSH, Organizačního řádu CČSH, tohoto řádu, popř. ustanovení dalších předpisů církve, vztahujících se k úpravě služebního poměru, pokud není dále stanoveno jinak.

(2) Pro služební poměr duchovního CČSH působící v České republice se přiměřeně použijí pouze výslovně dále uvedená ustanovení zákoníku práce popřípadě prováděcích předpisů k zákoníku práce, v platném znění, upravující tyto záležitosti:

a) právní úprava dovolené s tím, že délka dovolené je stanovena platnou Personální směrnicí,

–dovolená za kalendářní rok, její poměrná část

–dovolená za odpracované dny,

–společná ustanovení o dovolené, pokud není zvláštními právními předpisy určeno jinak,

b) mzda, náhrada mzdy a náhrady výdajů:

–obecná ustanovení při respektování zák. o hmotném zabezpečení církvi,

–splatnost mzdy a náhrady mzdy,

–výplata mzdy a náhrady mzdy při respektování zák. o hmotném zabezpečení církvi; při respektování platné Personální směrnice,

–srážky ze mzdy a z náhrady mzdy,

–překážky na straně zaměstnance,

–náhrady výdajů, pokud není ústřední radou nebo zvláštními vnitrocírkevními předpisy určeno jinak,

c) zabezpečení při pracovní neschopnosti a ve stáří,

d) mateřská a rodičovská dovolená,

e) náhrada škody, pokud není příslušnými církevními orgány o rozsahu použití těchto ustanovení rozhodnuto jinak, přičemž jinak nelze rozhodnout u odpovědnosti za škodu při pracovních úrazech a nemocech z povolání,

f) bezdůvodné obohacení,

- g) uspokojení nároku,
- h) lhůty v souvislosti s nároky,
- i) doručování,
- j) průměrný výdělek,
- k) předpisy upravující pracovní lékařství; prováděcí směrnici schvaluje ústřední rada.

Pokud došlo ke změně pracovněprávních či dalších právních předpisů, použijí se příslušná ustanovení, která upravují shora uvedené záležitosti.

V rámci Slovenské republiky se použijí tatáž či obdobná ustanovení pracovněprávních předpisů platných ve Slovenské republice pro shora uvedené záležitosti, jak stanoví dodatek tohoto řádu platný v této věci pro služební poměr duchovního k CČSH působící ve Slovenské republice.

Zvláštní vnitrocírkevní předpis řeší otázky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany.

ČÁST III.

Přechodná a závěrečná ustanovení

§ 39

(1) Tento Řád duchovenské služby CČSH byl přijat usnesením církevního zastupitelstva konaného ve dnech 8. a 9. 10. 2004 v Praze a schválen ve znění novelizace na 4. zasedání VIII. sněmu CČSH dne 25. 6. 2005 v Praze. Byl novelizován církevním zastupitelstvem konaným dne 6. 12. 2008 v Brně, novelizován církevním zastupitelstvem konaným dne 8. 6. 2010 v Praze. Nabývá účinnosti dnem vyhlášení v Úředních zprávách církve. Tímto dnem pozbývá platnosti dosavadní znění Řádu duchovenské služby CČSH; současně se tímto dnem zrušují všechny předpisy či usnesení vydaná k provedení zrušeného řádu nebo předpisy od něho odvozené, pokud jsou v rozporu s tímto nově přijatým Řádem duchovenské služby CČSH, anebo s předpisy vydanými k jeho provedení.

(2) Pro Církev československou husitskou působící v jiných státech než v České republice platí tento Řád duchovenské služby CČSH ve znění odchylek schválených ve věci § 38 ústřední radou v příslušném státě a potvrzených církevním zastupitelstvem, v ostatních věcech schválených církevním zastupitelstvem na návrh ústřední rady CČSH v příslušném státě.

(3) Změna Řádu duchovenské služby byla schválena usnesením církevního sněmu ze dne 25. 6. 2005 a nabývá účinnosti dnem vyhlášení v Úředních zprávách.

(4) Duchovním, kterým byl již starobní důchod přiznán v minulosti a zároveň mají služební poměr na dobu neurčitou, se služební poměr mění na dobu určitou do 31. 12. 2014.

ThDr. Tomáš Butta
patriarcha

